އިންޓަރނޭޝަނަލް ކަލެކްޓިވް އިން ސަޕޯޓް އޮފް ފިޝްވާރކަރސް (އައި.ސީ.އެސް.އެފް)
އިންޓަރނޭޝަނަލް އޯޝަން އިންސްޓިޓިއުޓް (އައި. އޯ. އައި) އިންޑިއާ

އައްސޭރި ފަޅުގެ މުޖުތަމަޢުތަކުގެ ގުދުރަތީ ގޮތުން ބަލަހައްޓަ ކުރުމާއި އިންޑިއާ ކަނޑުގެ ކުރިމަގު

އައި.އައި. ޓީ. މަދަރާސް ، ޗެންނާއި
13 އިން 9 އޮކްޓޫބަރ 2001

ތަސައްވުރުގެ ބަޔާން

1. އިންޑިއާ ކަނޑުގެ ސަރަޙައްދުގެ 13 ޤައުމުގެ ބައިވެރިން ކުދިކުދިވާ އަތޮޅުތަކުގެ މޮޒަމްބީކް، ސައުތު އެފްރިކާ،
ކެންޔާއި ބަންގްލަދޭޝް މަޑަގަސްކަރ، އިންޑިއާ ޕާކިސްތާން، ސްރީލަންކާ ބަންގްލަދޭޝް ތައިލެންޑް އިންޑޮނޭޝިއާ
ދިވެހިރާއްޖެ އަދި ސީޝެލްސް އާއި ފަރަންސޭސިވިލާތާއި، ބްރިޓިޝްއާއި އިނގިރޭސި ވިލާތާއި ޝަރީފުގެ މަންދޫބުން
އިންޑިއާގެ ޗެންނާއި މަދަރާސް ގައި 2001 ވަނަ އަހަރުގެ އޮކްޓޫބަރ 9 އިން 13 އަށް ބައްދަލުވެއްޖެވެ.
އަތޮޅުތެރޭގައި މަސްވެރި މުޖުތަމަޢުތަކުންނާއި މަސްވެރިކަމާބެހޭ ދިރާސާތަކުން ކުރާ އިދާރާ ތަކުންނާއި އެފަދަ
ޢިލްމީ ތަކުންނާއި އަމިއްލަ ޖަމާޢަތްތަކުންނާއި ސަރުކާރުތަކުން އައިސްފައިވާ މީހުން ކަމަށްވާ
އަތޮޅުތެރޭގެ ބާރުމަގުން މައްސަލަތަކާދޭތެރޭ މަޝްވަރާ ކޮށް އައްސޭރި ފަޅުގައި ދިރިއުޅޭ މުޖުތަމަޢުތަކުގެ
މުދަލުގައި އެކުލެވިގެން ވާނޫނީ އިންޑިއާ ކަނޑުގެ ސަރަޙައްދުގެ މަސްވެރިކަން ދެމެހެއްޓުމުގެ ގޮތުގައި ކޮން ގޮތެއް
ބުނުން އެކަށީގެންވާ ހަމަހަމަ ގޮތުގައި ކުރިއަށް ގެންގޮސްދާނެ ގޮތް މަޝްވަރާ ކުރުމެވެ.

2. އިންޑިއާ ކަނޑުގެ ސަރަޙައްދަކީ، ކަނޑުގައި އުޅޭ އެންމެ ގިނަ ވައްތަރުގެ ދިރުމެއް ސަރަޙައްދަކަށްވެފައި،
ވިޔަފާރީގެ ގޮތުގައި ބޮޑުން ކުރާ މުހިންމު ވައްތަރުގެ ދިރުމުތަކުގެ ވެސް އެންމެ ގިނަ ސަރަޙައްދެވެ. މިގޮތުން، މި
ސަރަޙައްދުގެ މިނިވަން ކަނޑުގެ މަސްގަނޑު ބޮޑުވެފައިވެއެވެ. އަދި މަސްވެރިކަމުގައި ސަރަޙައްދުގެ ގިނަ ބައެއް
ދިރިއުޅުމަށް ކުރާ މަސައްކަތްތަކެވެ. އަދި ބޮޑު ފައިސާ ހޯދުމުގެ ވަސީލަތެއް ވެސް މެއެވެ. އަދި މި ސަރަޙައްދަކީ
ދުނިޔޭގައި އެންމެ ގިނަ މަސްވެރިން ދިރިއުޅޭ ސަރަޙައްދެވެ. މީގެ ތެރެއިން ގިނަ މީހުންނަކީ، މަސްވެރިކަން ކުރާ
ގޮތަކީ ކުޑަމިނުގެ މީހުންނެވެ. މަސްވެރިން ބޮޑުން ކުރާ އުފެދުނު ފަރާތައް މަސްވެރިކަމުގައި ބޮޑުކަމާ އާދައިގެ
އާދަ ތަރާޒީ ސަރަޙައްދުގެ ވަސީލަތް. މި ސަރަޙައްދުގެ ގިނަ ބައެއް އުޅެނީ ފަޤީރުކަމުގެ ތަށްތަކުގައެވެ. ތިމާވެށީގެ
ގޮންޖެހުމާއި އަދި އިޤްތިޞާދީ ނަގާރަތުން ބަލައިލި ވެސް އައްސޭރި ފަޅުގައި ދިރިއުޅޭ މަސްވެރިންނަކީ
އެކިއެކި ބައިތަކުގެ އަސާސީ އެންމެ އަމާނުން އެންމެ ބޮޑުން ކުރާ މުޖުތަމަޢުތަކެވެ.

3. އިޤްތިޞާދީ ކުރިއެރުމާއި ކުރިއެރުވުމުގެ ދިރާސާއި، މި ކުރިއެރުން ހަމަހަމަ ގޮތުގައި އެންމެންނަށް ހަމަހަމަ
އަށް ބަހާނެ ދާނަ ގޮތަކަށް ރޫލުވުމާއި، ޝަރުޢީ ދުނިޔެ ކުރިއެރުވުމަށް އިޤްތިޞާދީ މިނިވަންކަމާއި
ގްލޯބަލައިޒޭޝަނުގެ ސަބަބުން އައްސޭރި ފަޅުގައި ގުޅިފައިވާ އެކިއެކި އިޤްތިޞާދީ ހަރަކާތްތަކަށް ފުރުޞަތު
ފުރުޞަތު ހުޅުވިއްޖެއެވެ. މީގެ ތެރޭގައި އާބާދީ އިތުރުވުމާއި ގަދަޔަށް އެއްފަހަރު ސަރަޙައްދު ތަރައްޤީ ކުރާ ފަދަ
ސިނާއީ މަސައްކަތްތަކާއި ފަތުރުވެރިކަމާއި، ކުއްސަލަ ފަރުބަދަތަކުން ޒާތުގެ މީހުން ސިނާއީ ބޭނުން ބިމާއި އަދި އެހެނިހެން
މަސްވެރިކަމާއި ކަނޑުވެރިކަން ފަދަ ކަމެއް ހިފެހެއްޓެވެ. މިކަންތައް ތަކާއި ސަބަބުން އައްސޭރި ފަޅުގައި ދިރިއުޅޭ
މަސްވެރި މުޖުތަމަޢުތަކަށް ހިނގާކަން އެންމެން ފަހަރުމާއެވެ. އަދި ޖާގަ ބޭނުން ކުރުމުން ކުރިމަށް

ދުރަށް ގޮސް އަހަރެން ހިސާބެއްގައި ދިރިއުޅެން ފަށަން ޖެހިފައި ވެސް އޮތަހުއްޖެވެ. މިކަންތައްތައް ހަމައަކަށް
އަލުވުމަށްޓަކައި އެންމެހައި ފުރުޞަތުތައް އަލުން ޖެހިއްޖެ ކަމުގެ ޝައްކެއްނެތެވެ.

* އެގޮތުންތަކެއް އަސާސް ފުރާޒަތު އަދި އެ ފުރުޞަތު ތަކެތި އިހުމާލު ކުރާ ފަދަ ފުރުޞަތުތައް އެކުލެވޭނެ ހިންގުން. އަދި ކަނޑުގެ މުއްސަނދިކަން ހޯދާ ގޮތްތަކާއި ބޭނުން ކުރުމާ ބެހޭގޮތުން ހަމަޖެއްސުންތަކާ އިތުރަށް ކަންތައްތައް ހަމަޖެއްސުން. މިފަދަ ނިޒާމުގެ ދަށުން ގުދުރަތީ މުއްސަނދިކަމާއި ކަނޑުގެ ސަރަޙައްދާއި ގުޅުވައިދޭ އައްސޭރި ފަރާތް ބިމުގައި ހިނގާ ކަންތައްތަކާއި އެ ސަރަޙައްދު ތަކާއި ގުޅޭ މުދާއި ކަނޑުގައި ހިނގާ ކަންތައްތައް އާއި ކަމުގެ އަސްލު ކަމުގެ ހުރިހާ އަމަލެއް އުޅޭނީ ކުރާ މިންވަރު ބަލާށެވެ.

* ކަނޑާއި ގުޅޭ ދުރުމަތިތަކުގެ ވިޔަފާރިތައް ޖެހިލުންވުން މަސްވެރިކަން ކުރުމުން އައި މިހެންގޮތް އަދުލުވެރިކަމާ އެއްގޮތަށް ހިންގުން ބަލަހައްޓަން ފުރާނަ މުއްދަތު ކުރުމުން މަސްވެރިކަން ކުރާ އާދައިގެ މަސްވެރިންގެ ބޭނުންތަކާ އެއްގޮތް ކަންތައްތައް ދެމެހެއްޓެނިވި ސިޔާސީގޮތުންނާއި އިޤްތިޞާދީގޮތުން ނިންމުންތައް ނިންމާ މިހެން ބައިވެރިކުރުވުން އިންތިޒާމު ކުރުން.

* ދިރިއުޅުމުން ޖެހޭ އައްސޭރިފަރާތުން މަސްވެރިކަން ކުރުމާއި ގުޅިގެން ހައްދާފައި އޮޅުމަށް ހާލަތުތައް ރަނގަޅު ކުރުން.

* އައްސޭރިފަރާތުގެ މުޖުތަމަޢުތަކުގެ މިހެން ދިރިއުޅުމުގެ ފެންވަރު މައްޗަށް އިސްކަންދީގެން އެބައިމީހުންގެ ތަރައްޤީ އެބައިމީހުން ބޭނުންކުރާ ތަރުތީބެއް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް މަގުފަހިކުރުން.

4 އިންޑިޔާ ކަނޑުގެ ސަރަޙައްދަކީ އެ ސަރަޙައްދުގައިވާ އިން ސިނާޢީގެ އުފެއްދުންތެރިކަމާއި އެ ސަރަޙައްދުގެ ނަޒަރު ކަމަށް ފުރަގަ ކުރުވިފައިވާ ސަރަޙައްދުކަމެވެ. އަދި އެ ސަރަޙައްދުގައި އުފާ ދިރޭ އެއްބާރުލުމާއި ތިމާވެށީގެ ޙާލަތާއި ވަރަށް ބޮޑަށް ގުޅިފައިވާ ސަރަޙައްދުކަމެވެ. މި ގޮތަށް މިކަން އޮތް ނަމަވެސް އިންޑިޔާ ކަނޑުގެ ހުރިހާ ގައުމުތަކުގައި ހުރި އައްސޭރި ފަރާތްގައިވާ މަސްވެރިކަމާއި އައްސާއި އައްސޭރިފަރާތުގެ މަސްވެރިކަން ބަލަހައްޓާކަމުގެ ނިޒާމު ގާއިމު ކުރެވިފައި ނުވެއެވެ. އެފަދަ ނިޒާމު އޮތުމަށް ހެކިވެސް ވަރަށް ދަށް ފެންވަރުއްގައެވެ. އަދި އައްސޭރިފަރާތް އެ ސަރަޙައްދުގެ ވިޔަފާރީގެ ބަދަލުވުމުންނާ ނަގައި ބޭނުން ކުރާ ސަރަޙައްދުތައް ފެންވަރުއެވެ. މި ގޮތަށް މުއްސަނދިކަމުގެ މަސްވެރިކަމުން ދިރިއުޅޭ އާއިލާތަކުގެ ދިރިއުޅުމުގެ ވިޔަފާރި ކަމަށް ވިސްނަވާސް ދިނަ ފަހަރަށް އެވިޔަފާރީގެ ނަގައިގަނެވުން އެންމެހައި ތަނުގެ ބޭނުންފަހަރުގައި ބޭނުން ކުރުވޭ. މިބޭނުންފަހަރުން ދިނަފަހަރުން ބޭނުންކުރަނީ އެކަކިގެންވާ އާލާތުތަކެއްނޫނެވެ. ކަނޑުގެ ބިމުން ފެހިގެން އަވައިގެން ދަވާ ބޭނުމަ ދުއްތަށް ފަހަރު ގެއްލުން ދުނިޔެ އާލާތުތަކެވެ. ދުވަހުއްޖެހިވެ އުސްވާއި ހިފާފަން ބޭނުންކުރާ މި ދުނިޔޭ ފަހަރު ގޮތުގެ ސަބަބުން އާދައިގެ ވިޔަފާރިކުރުމުގައި ބޭނުން ކުރާގޮތުން ވަސް ބޭނުމަށް އެންމެހައި ހުރަސް އެޅިފައެވެ. ނަމޫނާ އާދައިގެ ގޮތަށް މަސްވެރިކަން ހުރި މަސްވެރިންގެ ހަށިވެއްޖެވެ. އަދި ބަޔެއް ފަހަރަށް ކަނޑުމަތީގެ ޖަހަނަމައް ޖެހި ފުރާނައަށް ގެއްލުންވާ ހިސާބަށް ވަރަށް ކަންތައްތައް ގޮސްފައިވެއެވެ. މުދާއި ކަނޑުގައި އަދިވެސް އަތުންދުވާ ހުރި ވިޔަފާރީތައް ހުރިހާ އާލަތުގެ ބޭނުންވުމާއިއެކު އެ ވިޔަފާރީތައް ބަދަލުވެ ހަމަޖެހިފައިވާ އިތުރަށް ނިޒާމު ބައްޓަން ބަލާކުރާ ކަންތައް ވެސް ސާފުކޮށްދޭ އަދި އެފަދަ ނިޒާމު ގާއިމު ކުރަނީ ވަރަށް ގައުމުގެ ވެސް އެ ނިޒާމު ގާއިމު ކުރަނީ މަސްވެރިކަމާ ގުޅުންހުރި ނުރައްކާތެރިކަން ވަރަށް ކުރާ ކުރަނީއެވެ. އިންޑިޔާ ކަނޑުގެ ސަރަޙައްދުގެ ހުރިހާ ޤައުމެއް މިކަމުގެ މުއްސަނދިކަން ވެސް ހުރި ސަރަޙައްދުކަމެވެ. މި އައްސޭރި ވެސް ވިޔަފާރިގެ ނަގައިގަނެވުން ގެންދަވުން ގެނެސްދެއެވެ. އިންޑިޔާ ކަނޑުގައި ދަތުރުފަތުރުތައް ބާރުވުމުން ވިޔަފާރިކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ އެއް ސަރަޙައްދުކަމެވެ. އަދި އެކަނޑަކީ ވިޔަ އަދަދަކަށް މީހުން އުޅޭ ކުންފުނި ކުރުމާއިކަމަށް އުޅޭ

ކުންޏާއި ވިޔަ ބާވަތްތަކުގެ އުސޫލުތަކާ ސަރަހައްދުތަކަށް. އާދައިގެ މަސްވެރިކަމުން ދިރިއުޅޭ މުޖުތަމަޢުތަކުގެ ބަސް ފުރާނަ މުއްދަތު ކުރާ ވަސީލަތް ހިމާޔަތް ކުރުމާއި މި ކަނޑުގެ އުފެއްދުންތެރިކަން ދެމެހެއްޓުމާއި މިކަނޑަށް ލިބިފައިވާ ރިވެތިކަމާއި ޝަރުޢީ ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ވެސް އެންމެހައި ޖުމްލަވެސް އަދި ދެމެހެއްޓި ކަމު ޝާއިޢުކުރި ކަމަށް ދެކެމުންނެވެ.

* އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން އިންސާފުވެރި އިކޮސިސްޓަމެއް ޤާއިމުވެފައި އޮތުމަށް ބޭނުން އަދުލުވެރި ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި މަސްވެރިކަން ކުރުމަށް ބޭނުން އަރުވާ ގޮތުން މި ސަރަހައްދުގެ ސަރުކާރު ތަކުގެ ވަސީލަތްތަކުގެ ދެކި ގޮތުގައި ބޭނުން ކުރުމުގެ އުސޫލުތައް ގެނެވުން ފުރުން.

* ބޮޑު ދާ އަތުން ހެދޭ މަސްވެރިކަމަށް ގެއްލުން ހުރި ގޮތްތަކާއި އާލާތްތައް ގެންގުޅުން ސަރުކާރުން މަސައްކަތްކުރުމަކީ އެފްއޭއޯގެ އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްލޭން އޮފް އެކްޝަން ފޯރ ދަ މެނޭޖްމަންޓް އޮފް ފިޝިންގް ކެޕޭސިޓީ އާއި އައިޕީއޯއޭ ގޮތުގެ މަތިން މާލަދިވެސް ބާރުމިނުން ބާވަތް ބާކީ ނުވަތަ ހިފައި ނަގައި ގެއްލުން ކުންތައްތަކަށް ކުރުން، އިޤްތިޞާދީ އިސްތިސްނާ އަދި އިކޯލޮޖީގެ ސަމާލުކަންދޭ ގޮތަށް އާދައިގެ މަސްވެރިކަން ކުރާ މަސްވެރީންގެ މަސްވެރިކަމާއި އެއްވަރެއްގެ މަސްވެރިކަމުގައި އުޅޭ ކުރިމަގު އުޅުއްވުން މަސްވެރިކަން ކުރާ އުފެއްދުން ފަހަރުން ހިފާ މަހުގެ އަދަދު ވަކި ވަރަކަށް ބެހެއްޓުމަށް ގޮތެއް ހަމަޖެއްސުން.

* ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ފައިދާ ލިބެނިވި ފަދަ ބާވަތްތައް އާދައިގެ ގޮތަކަށް ނަގައިގެން ދިރިއުޅުމުގެ ކަންތައް ހަމަޖެހުން ފަދަ ބާވަތް ބާވަތްތަކުގެ ދައުލަތުގެ ތަރައްޤީއަށް ކުރިއަރުވައި އެކަން ކުރާނެ ގޮތަށް ދަސްކޮށް ދޭންޖެހެއެވެ. އެއީ އެކަމުގައި ދާއިރާ ގޮތެއްގައި މަސްވެރި މުޖުތަމަޢުގެ މީހުން ދިރި ތިބޭނެ ގޮތެއްގެ މަގުފަހިވާނެއެވެ.

* ކަނޑު ދަރުމަވަންތަކަމުގެ ތަރައްޤީގެ ހަރަކާތްތަކާއި ދިރާ ތަކެތީގެ ބާވަތްތައް ކަނޑުން ނެގުމާއި ސަރަޙައްދުން އުޅެނީ ވިޔަ ކުންފުނީގެ އެހީތެރިކަމާއި ކަނޑުގައި ހުރި ސަރަޙައްދުތަކާއި ތަރައްޤީގައި ވިދިގެން ޙާއްސަ ސަރުކާރުތަކުން ބަލަން ފެށިއެވެ. ވިޔަ ކުރިއަރާ އުފެއްދުން ފަރާތްތަކުގެ ބާވަތްތަކަށް އެއްގޮތަށް ކަނޑުގެ އަދަދު އަދި ޒަމާނީ ގޮތުން ދިރިއުޅުމާއި ކަނޑު ގޮތަކަށް ދިރުވައި މާހައުލު ކަރަދާސްތަކާއި އިސްތިޢުމާލުކުރާ ތަކެތި ގޮތުން ބޭނުން ކުރާ ފްރޭމްވޯކް ފޯރކޮށް ދިނުމަށް މެރިން ޕްރޮޓެކްޓެޑް އޭރިއާ (ޕީ.ޕީ.އޭ / އެމް.ޕީ.އޭ) އަށް ސަމާލުކަން ދިނުމެވެ.

5. އައްސޭރި ފަރުގެ މަސްވެރި މުޖުތަމަޢުތަކުގެ އިންސާނުން އަދި ކާރު ހޮޅު އެއްގަލުން އަށްޑު ތަކާއި ތަފާތު ބާވަތުގެ. އަދި އެއްބަސްވުމުގެ ތަފާތު ގޮތްގޮތުން ވެސް ތަފާތު ވަރަށް ހުރެއެވެ. އެހެން ނަމަވެސް ބަނޑު ފުރާނަ މުއްސަ ކުރާ މަސައްކަތްތަކުގައި އިންސާނުން އަދި ކުރާ ހަރަކާތް މިނި ދުނިޔޭގެ ބައިވެރިވުމާއި ހަމަވެސް މިޔަށް ހަރަކާތްތައް ފާހަގަ ކުރެވިއްޖެ. އައްސޭރި ފަރުގެ ދިރޭ ތަކެތީގެ ނިޒާމް (އިކޯސިސްޓަމް) އަށް އައި ބަދަލާއި މަސްވެރި މުޖުތަމަޢު އެހެން ތަފާތު ގޮތް ވަޒީފާ ދެނެގަނެ ސަބަބުން އިންސާނުންނަށް ކުރަނީ މަސައްކަތް ވަރަށް ބޮޑަށް ނިގުޅައިގަނެއެވެ. މިކަމުގެ ސަބަބުން އިންސާނުންގެ ދިރިއުޅުމުގެ ފެންވަރަށް ވެސް ނުރައްކާ ބަދަލު ތަކެއް އައީ އެވެ. ކުރާ މިފަދަ އަސަރު ތަކާއި ބޭނުމަށް މުއްސަދިން ހުރިހާ އެއްކުރެވިފައިވާ ވަރަށް ވެސް ކުޑަކުރެވޭ. އެހެން ވިޔާ، އިންސާނިއްޔަތު ކުރެވޭ ކަންތައްތައް ވެސް އަވަސް ޖެހޭ ކަމަށް ފެނެއެވެ.

* އިންސާނުން ކުރާ މަސައްކަތްތަކުގެ ސަބަބުން އަ މަސައްކަތުގެ އަގު ފަރާތްތަކުން އައްސޭރި ފަރުގެ މުޖުތަމަޢު ތަކާ އިންސާނުން ކުރާ މަސައްކަތާއި ބޭރު މުއްސަދިން ގުޅޭ ބޮޑު އަރު ޒާތުގެ ތަރައްޤީ ކުރުން.

* މަސްވެރިކަމުގެ ދާއިރާގައި މިހާރު އަންހެނުން އަދާ ކުރާ ރޯލު އަންހެނުންނަށްޓަކައި އޮންނާނެ ގޮތެއް ހަމަޖެއްސުން،

* ވަސީލަތްތަކުގެ ބޭނުން ކުރުމުގައި ނިސްބަތުންވެސް އަންހެނުން ވެސް ބައިވެރިވުން އަންހެނުންގެ ބަސް ވެސް ކިޔޭނެ ގޮތެއް ހަމަޖެއްސުން.

* މަސް ގޮތް ގޮތަށް ތައްޔާރު ކުރާ ކުދިކުދި ތަކެއްޗާއި އިންޑަސްޓްރީ ކުންފުނިތައް މަދުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ކުރާ ވިޔަފާރީގައި އާދައިގެ ގޮތަކަށް މަސައްކަތް ކުރާ ވިޔަފާރިތަކުގައި އަންހެނުން މަސައްކަތް ކުރަނީގެ ގޮތް އިތުރަށް ބަރާބަރު ކުރެވޭ ގޮތް ހޯދުން.

6\. ހުޅުމާލޭ މަސްވެރިކަން ކުރާ ކުދި ބޯޓު ފަހަރު އެބައިމީހުގެ ބޯޓު ފަހަރު އަދަދު އެބަލާ ބައެއް ސަރަހައްދުން ވަރަށް މަސްވެރިކަން ކުރުމާއި މި ގޮތުން މަސްވެރިކަން ކުރަނިކޮށް ސަރުކާރު ތަކެތި ބޭނުމުގެ މަސްވެރިން ހަމައެކަނި އަދަދު ދިނުމަށް އެއްސޭރި ފަހަރުގައި މަސްވެރިކަން ކުރާ މުޖުތަމަޢު ތަކެތި ކުރިމަތިވެފައިވާ މައްސަލަތަކަށް ވެރިޖެހިފައެވެ. އަދި މީގެ މި މައްސަލަ ކުރިމަތިވާ ސަރުކާރު ތަކެތި ވެސް ނިސްބަތަށް ދަތި އުދަނގޫ ކަމަކަށް ވެރިޖެހިފައެވެ. މިކަން ބޮޑަށް ކުރިމަތިވެފައި ފެށީ 1982 ވަނަ އަހަރު އޮޔަ އިން ފެށި ކުރެއްވި ކަނޑުވާލާފައި ފޯރާ ފަރުބަދަ ގެރިގެން ގައުމީ ތަކެތި މަސްވެރިކަމުގެ އިޤްތިޞާދީ ސަރަހައްދު ކަނޑަ އެތެރޭގެ ގޮވިގެންނެވެ. މަސްވެރިކަމުގެ ސަރަހައްދު ކަނޑަ އަތޮޅުން ދިނަ މަސްވެރި މުޖުތަމަޢު ތަކެތި އެބައި މިހާރުގެ މަސްވެރިކަން ކުރާ އުޅުނު ސަރަހައްދުން ނުވަދެވޭ ގޮތްވެއްޖެއެވެ. ހަމައެއާއެކު އެހެނިހެން މަޖީބޫރުކުރާ ސަރަހައްދުތަކުން ވެސް މި މައްސަލަ ދިމާވެއެވެ. އެއީ އާދައިގެ މަސްވެރިކަން ކުރާ އުޅުނު ފަހަރު ބޭރުގެ އެބޭރު ސަރަހައްދު އިރުތުރުގައި އަދި ދެކުނުގައި މަސްގަނޑުގެ ބޭރަށް ވެސް ދުރުން ފަހަރު ކުންފުނިތައް ކުރިމަތިވެދެވެ. މި އުޅުނު ބޭނުން ބޭރުގެ މިހާރު އެބަ އަލަށް ބޯޓުތަކުގެ ބޮޑުތަކުން ގެންގުޅުން ގޮތް ހަމަޖެހިފައިވެއެވެ. އެއީ މަސްވެރިންނަށް އެއްހަމަ އިންސާފު ހޯދުމުގެ ވެސް ޖަވާބުދާރީތެރިކަން ހިމާޔަތް އެކަށައެވެ. އެހެން ވީމާ، އަންހެނުން ފިޔަވަޅުތަކެއް އެޅުން މުހިއްމު ކަމަށް ދެކެމެވެ.

* ގޮތުގައި ޒުވާނުން އެބައިމީހުގެ މަސްވެރިކަމުގެ ސަރަހައްދު ވަރުގަދަ އުޅޭ ބޯޓުގެ މަސްވެރިން ހިފާ ހުޅުމާލެގޮތް ބައިނަލްއަޤްވާމީ 1982 ގެ ޤާނޫނުގެ 73 ވަނަ މާއްދާ އާއި ޚިލާފުވާ ގޮތުގެ މައްސަލަ. އަދި 1976 ވަނަ އަހަރުގައި އޮޔަ އިން ފެށި ކުރެއްވިއަމާ އިންޓަރނޭޝަނަލް ކޮންވެންޝަން އޮން ސިވިލް އެންޑް ޕޮލިޓިކަލް ރައިޓްސްގެ މިކަމުގެ މާއްދާ ތަކާއިބެހޭ ޚިލާފުވާ ގޮތުގެ މައްސަލަ. އަދި ހަމަ އެހެންމެ 1976 އަހަރުގައި އޮޔަ އިން ފެށި ކުރެއްވިއަމާ އިންޓަރނޭޝަނަލް ކޮންވެންޝަން އޮން އިކޮނޮމިކް ސޯޝަލް އެންޑް ކަލްޗަރަލް ރައިޓްސްގެ ކުރުމުގެ މާއްދާ ތަކާއި ވެސް ޚިލާފުވާ ގޮތުގެ މައްސަލަ. ޤާނޫނީ ޚިލާފުން މަސްވެރިކަމުގެ ސަރަހައްދު ވަރު މަސްވެރިކަން ކުރި ބައިނަލްއަޤުވާމީ އަދަދު ކަނޑަ އަޅައި އަދަދު ދީފައިވާ ޤާނޫނީ ޚިލާފުން ކުރި މަސްވެރިކަމުގެ ކުޅަބެދުނު މިނަން ބަލައިގަންނަވާ.

* ހަމައެއާއެކު ކުރީގެ މިހާރު ދީފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤު ޒުވާނުނުގެ ނިސްބަތް އިންސާނީ ގޮތުގައި ދަރުމަވަންތަކަން ގެންގުޅެން ވާނެއެވެ.

* ބޭރު ކަނޑު ބޮޑުގައި އެ ކަނޑު ބޮޑުގައި ޖަޒީރާ ދިރިއުޅުން އަންނަ މިހާރު ބަނޑު ފުރާނަ މުއްދަ ކުރުމަށް ކުރާ މަސްވެރިކަމަށް ބައިވެރި ހަރުކަތްތައް ކަނޑުގެ ސަރަހައްދު ތަރައްޤީ ބަޔަކު ހިމާޔަތް ހޯދުމަށް ހިއްސާ ދުއްވައިދޭ ސަރަހައްދު ކަރަނޓް ވެސް ބަރާބަރު ކަމަށް ވެސް ކުރީގެ ތަރައްޤީ

ކަމަށް ބަލާފައިވެން އެހެން ޤައުމުތަކުގެ ކަން ބޭއްވުމާއި އެހެން ޤައުމުތަކުގެ މަސްވެރިކަން ބޭނުން ތަނަވަސްކުރު ވަސް ވިސްނައިދެން.

* ކުދިކުދި އުޅަނދު ފަހަރުގައި ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް މަސްވެރިކަން ކުރަނިކޮށް އަތުލައިގަނެވޭ މީހުންނާމެދު އަދަބުދޭންވާނީ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ޤައުމުގެ އެކިކަހަލަގޮތް އެކު ބޭރު މީހުންނަށް އަދަބު ދިނުމަށް ކާނޫނީ ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުންނާއި. އެހެން ނަމަވެސް އެފަދަ އަމަލެއް އެ ކަމީ އިންޑިޔާއިން ކަނޑުގެ ސަރަޙައްދުން ކަމަށް ބަލާނަމަވެސް އަދިއެކަ ސަރަޙައްދުގެ ތެރޭގައި ކަމަށް ބަލައިގެން އިންޑިޔާއިން ސަރަޙައްދުން ވެސް ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް މަސްވެރިކަން ކުރި މީހުންނާ މެދު ކަނޑާ އެކަ އަދަބުކަނޑައެޅޭ ބޮޑު އަދަބެއް ދިނުމުން.

* މަސްވެރިންނާ ސަރަޙައްދު ތެރޭގެ ހަމަޖެހުންތަކައް އުފެއްދި ބަޔަކު ކަމެއްގައި ޤައުމުތަކުން ނުބަލަން ބަލަހައްޓަން މުޅި ކަނޑުތަކުގައި ދިރާސާކޮށް މަސްވެރިކަން ކަރާ ޤައުމުތަކުގެ މީހުންނަށް ދަސްކޮށްދީގެން އެބައި މީހުންނަށް ވަސް މަސްވެރިކަން ކަރު އުފެއްދުން ގެތެރެ ހަމަޖެހުމަށްޓަކައި ބޭއްވުން މުހިއްމުވޭ.

7. ދިނަ ދަރަނި ކަނޑުމަތީގައި އުޅޭ ގޮތަށް މަސްވެރިކަންކުރާ ކުދި އުޅަނދު ފަހަރު ތަރައްޤީކޮށް ވެރިން ހުއްޓަ ގޮތުގައި މަސްވެރިކަން ކުރުމަށް ގެންގުޅޭ ފަހަރުތައް ގެންގޮސް ސަރަޙައްދުގައި ދިރާއި ދިނަ ފަހަރުތައް އެއްސާރި ފަރާތް ދުރުގައިވާ ޤައުމުތަކުން ގެންދާ ދިނަ މަސް އެއް ފަހަރު ހިފާ ކަނަވާ ކުރުފަހުން ބޮޑު ފަހަރަކީ އެއް ތަނުން އެނގެއް ތަނަށް ހިމަރުކުރާ މަގުގެ ބޮޑެތި ތަރުކީބު ވަރުން ހިފާ ބޮޑު ފަހަރު ކަމަނުވޭ. އެއްސާރި ފަހަރުގެ ތަރައްޤީވާ ޤައުމުތަކުގެ މި ގެންދާ ކުދި އުޅަނދު ފަހަރު އިތުރުން ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ހިތްވަރު ދިނުމުގެ ގޮތުން އެއްސާރި ފަހަރުގެ މަސްވެރި ޤައުމުތަކުން އެންމެހައި ފުރުޞަތުތަކެއް އަދަން ދޭހަމަވޭ.

* އެއްސާރި ފަހަރުގެ ޤައުމުތަކުގެ ތަރައްޤީ ބޭނުންވާ ވަރަށްބޮޑު އިތުރަށް ކަނޑުގެ މުއާސަލާތުން ޚިދުމަތާ ޤައުމުތަކުން އެ ޤައުމުގައި ގެންދާ ދޮނި އުޅަނދު ގެންދާ ޤައުމުތަކުން ހޯދަ ހުއްދައެއް ދަދުން މަސްވެރިކަން ކުރުމަށް ހުއްދަ ދިނުމާގައި ވިސްނުން. މިގޮތަށް ހުއްދަ ދޭއިރު ހުއްދައިގެ އުޅަނދު ފަހަރު ނިސްބަތްވާ ޤައުމުގެ ފަރާތުން ހުއްދައިގެ އުޅަނދު ފަހަރު އަދަދު ކަނޑައަޅާ ކުރުމާއި ހުއްދައިގެ އުޅަނދު ފަހަރު ކުރާ މަސްވެރިކަމަށް ކަނޑައެޅުނު ޖަލްމާ އުފުލުން.

* އެފަދަ ފުރުސަތުތަކެއް އެކި ޤައުމުތަކުން އެ ޤައުމުގައި ކުދި އުޅަނދު ފަހަރު ޖެއްސާބަރު ގެތެރޭގައި ބޭނުން ފަދަ މަސްވެރިކަމުގައި އުފެއްދުން ގެތެރެ އެއްބަސްވުމަކުން މަދު ފަރާތްތަކުން.

* ގެތެރޭތުވެ މަސްވެރިކަމާއި ހައްދުއްޓޭ މަސްވެރިކަން ކުރުމުގެ ގޮތުގައި ޤައުމުތަކުން އެހެން ޤައުމުތަކަށް ބޭރު ކަނޑުގެ ދަތުރުތަކަށް.

* އެ ބައެއްގެ ސަރަޙައްދު ހިތަދެކޮށް އެހެން ޤައުމުތަކުގެ ސަރަޙައްދުގައިވެސް މަސްވެރިކަން ކުރާނީ ދިނަ ޤައުމުތަކުން އިންޑިޔާގެ ކަނޑުގެ ސަރަޙައްދު ތަރައްޤީކޮށް ނުކުތުމަށްޓަކައި ކަމަށްވާތީ އެއްސާރި ފަހަރުގެ ޤައުމުތަކުގެ ސަރުކާރުތަކުން އެ ޤައުމުގެ މަގުގެ ދުރުސަތުރަށް ދުވާލެއްގެ ތިރީގައި ވަކިގޮތުގައި އަމަލު ކުރުން. އަދި އެ ޤައުމުގެ މަސްވެރި އުޅަނދު ފަހަރު ކަނޑުގައި ބަލަހައްޓައި ޖެހިގެން މަސްވެރިކަމުގެ ކުރުމާ ދިމާލަށް ހުއްޓުވުން.

* އިންޑިޔާ ކަނޑުގެ ފުލުން އެދު އެއްބަސްވުން ޖެ ފެށިގެން ލިބޭ ހުއްދަ އެކުލެވޭ އިއްތިފާޤު އޮންނާނެ

އެންޑް އަންރެގިއުލޭޓެޑް ފިޝިންގ (IUU) ގެ ދަށުން ސަރުކާރުތަކަށް.

* ގަވާއިދުއެއްނެތި ނޫނީ ނުވަތަ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ކުރާ މަސްވެރިކަން ހުއްޓުވައި ނައްތާލައި ކުޑުކުރުން އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްލޭން އޮފް އެކްޝަން ޓު ޕްރިވެންޓް ޑިޓާ އެންޑް އެލިމިނޭޓް އިލީގަލް އަންރިޕޯޓެޑް އެންޑް އަންރެގިއުލޭޓެޑް ފިޝިންގ (IPOA-IUU) ގެ ދަށުން ސަރުކާރުތަކަށް ފިޔަވަޅު އަޅުއްވާށެވެ. މި މައްސަލައިގައި ހާއްސަކޮށް ތަރައްޤީވާ ގައުމުތަކަށް އެހީ މައްސަލައާއެކު. ތަރައްޤީވާ ގައުމުތަކަށް ބަޔަކުފުރިހަމަ ފުއްދާ ކުރުމުގެ މައްސަލަ ތަކަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ބޮޑުކުރާ ގައުމުތަކެވެ. އަދި އިޤްތިސާދީ ފުދުންތެރިކަމާއި ތަރައްޤީއަށްބަލައި ވެސް މަސްވެރިކަމުގެ މައްސަލަ ފުދުމަކުން ދިމާވާ ގައުމުތަކެވެ.

* އިންޑިއާ ކަނޑުގެ ސަރަހައްދުގައި އޮތް އަތޮޅު އަތޮޅު އެކަށް ތަންތަނުން ހިންގަމުންދާ މުޅި ބާވަތްތަކުގެ މަސްވެރިކަން މިހާރު ކުރާ މުޅި ބާވަތްތަކުގެ މަސްވެރިކަން މިހާރުކުރާ ގޮތުން އެ މުޅި ބަޔަކު ފައިދާ ލިބޭ ފެންވަރަކީ އިންޑިއާ ކަނޑުގެ ސަރަހައްދުގައި އެ ގައުމުތަކުގެ ސަރަހައްދު ހިމާޔަތްކުރާ ގައުމުތަކެވެ ނުހަނު. 1982 ގެ ކޮންވެންޝަނުން ބަޔާނުކުރާ ފަދައިން އެއްވެސް ކަނޑުތަކާ މުޅިގެ މަސްވެރިކަން ދުރުކަނޑުތަކަށް ދަތުރުކުރާ ކޮންމެ މަސްވެރިކަން ކުރާ ގައުމު ތަކަން ހިފާ ވަރު ކަނޑުއޮޅިކަން އިތުރުވެގެން ދިޔަ ދިޔުން އާއި 1982 ގެ ކޮންވެންޝަނުން ބަޔާނުކުރާ ހަމަޖެހިފައިވާ އުސޫލުއް ކަމަށް ނުވަތަ އާދަވެގެން ކުރާ ކަމަކަށްވާނީ ލިބިފައިވާ ޙައްޤުތަކަށް ހުރަސްއަޅައިގެނެވެ. މި ބާރު ކަނޑުގެ މުއްސަނދިކަމާ ހިސާބަށް އާދަވެސް ނޫނީ އެ ވަސީލަތްތަކުގެ ބަލަހައްޓާނެ އިންތިޒާމު ގޮތްތަކުގެ މަތިންނެވެ.

* މި މުއްސަނދިކަން ލިބިގަތުމަށް އަންޓާރްޓިކްސްޓެގެ ކަންތައް ކުރާ ގޮތްތައް ބޭނުން ކުރުގެން މަސްވެރިކަން ކުރުމާއި.
* މި ވަސީލަތްތަކުގެ މައްޗަށް ގައުމުތަކުގެ އިޤްތިސާދު ބިނާވެފައިވާކަން ދެނެގަތުން.
* މި ސަރަހައްދުގެ ކުދި ޖަޒީރާ ގައުމުތަކާއި މި ސަރަހައްދުގެ ތަރައްޤީވާ އެހެނިހެން ގައުމުތަކުން އިޤްތިސާދީ އަދި އިޖުތިމާޢީ ގުޅުފައިވާ މި ބާރު މަސްވެރިކަމުގެ މައްޗަށް ކަމަށް ދެނެގަނެވެ.

9. ފެންނަން ހުރި ހުރިހާ ކަމަކުން އެނގޭނީ މި ސަރަހައްދުގެ ގައުމުތަކަކަށް ދުރުގަދައާ ގައުމު ތަކާއެކު މަސްވެރިކަމުގެ އެއްބަސްވުން ތަކެއްގައި ސޮއި ކުރަމުން ދާނެކަމެވެ. މި ހުއްދަ ދޫކޮށް ގައުމުތަކަކީ މި ސަރަހައްދުގެ ގައުމުތަކުގެ އިޤްތިސާދައި މި ސަރަހައްދުގެ ގައުމު ތަކެއް މިހެން ޖާގަ ގެނު ފިހާރަވެސް ކުރާ ބަޔަށް ނޫނެވެ. ގިނަ ފަހަރަށް މިކަން ހިނގައިދީ އިތުރުވެފައިވާ މަދުގެ ބަދަލު ބިނާވާ ހިފުމުގެ އެއްބަސްވުންތަކާއި ދެ ދިނުމުގެ ވައުދުތަކާއި ވިޔަފާރީގެ ގުޅުންތައް ބޭއްވުމުގެ އަގުދުތަކާއި ގުޅުވައިގެންނެވެ. އެއީ މަސްވެރިކަމާއި ބާރު ބައިނަލް އަޤްވާމީ އެއްބަސްވުންތަކާއި މުޢާހަދާތަކާއި ޚިލާފުން ކުރާ ކަންތައް ތަކެވެ. މަސްވެރިކަން ކުރުމުގެ އިންސާފުވެރި ގޮތްތަކެއް ހަމަޖެއްސުމަށްޓަކައި އިންޑިއާ ކަނޑުގެ ސަރަހައްދުގެ ގައުމުތަކުން އަންނަނިވި ފިޔަވަޅުތައް އަޅަން ޖެހެއެވެ.

* އެޖެންޑާ 21 ގެ 17 ވަނަ ޗެޕްޓަރގެ ފިޝަރީޒް އެނެކްސްގެ 11،2،7 ވަނަ މާއްދާ އާއި 11،2،8 ވަނަ މާއްދާ އަށް ގައުމުތަކުގެ ސަރުކާރުން އަމަލު ކުރުން. މިއީ ވަސީލަތްތައް ރައްކާތެރިކޮށް ހިފެހެއްޓުމާއި ދިރުމަށް ބާރުއަޅައި ރައްކާތެރި މަސްވެރިކަން ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތުގައި ހިންގުމަށް އެކުލަވާލާފައިވާ މާއްދާތަކެވެ.

* ސަރުކާރު ތަކުން މަސްވެރިކަމާއި ބެހޭ ގޮތުން ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅަންވާނެ. އެ ސިޔާސަތުގެ ސަބަބުން ބޮޑު ބައިނަލް އަޤްވާމީ މަސްވެރިކަން ކުރުމުގެ ކުރިން އިހުތިރާމް ކުރަން މަސްވެރިކަން ކުރާ ބޮޑެތި އިސްތިސްމާރު ފަރާތްތަކާއި ދިރިއުޅޭ މަސްވެރިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކޮށް ހިމާޔަތްކުރުމަށް ޖެހެއެވެ.

* ދުރު ގައުމުތަކާއި ވެވޭ އެއްބަސްވުންތަކުގެ ދަށުން އަދި ދެވޭ ހުއްދަތުގެ ދަށުން ކުރެވޭ މަސްވެރިކަމާބެހޭ މަޢުލޫމާތު ފޮނުވުމުގައި އެންމެންނަށް އެނގޭ ގޮތަށް ހުރުން. އަދި އެފަދަ ކުންފުނިތަކާ އެކުލެވޭ އެއްބަސްވުންތަކާއި އަދި ދެވޭ ހުއްދަތުގެ ޝަރުތާ އުފުލަންޖެހޭ ގޮތެއް ހަމަޖެއްސުން. އަދި ނާޒާއިޢް ފައިދާ ނުގެނުވަ ކަންތައްތައް ހުއްޓުވުން ބޭނުންވެއެވެ.

* ހުއްދަދޭ ބޭރުގެ ބޯޓު ފަހަރުގައި ހުންނަންޖެހޭ ޚިދުމަތްތަކާއި އިންޓަރނޭޝަނަލް ލޭބަރ އޯގަނައިޒޭޝަނުގެ ނިންމުންތަކާއި ބައިނަލް އަޤްވާމީ އުޞޫލުން ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާއި އެއްގޮތަށް ހުރުން.

10\. އިންޑިއާ ކަނޑުގެ ސަރަހައްދުގެ ގައުމުތަކުގެ ގުޅުން ބަދަހިވެ ގައުމުތަކުގެ މެދުގައި މަޢުލޫމާތު ބަދަލުކުރުމު ތަޖުރިބާތައް ހިއްސާކޮށް ހުނަރުތައް އުނގަނައިދީ ތަރައްޤީގެ އަދި ގޮތްތައް ދަސްކޮށް ވަރަށް އެކަށީގެން ފައިދާ ކުރާނީ ގައުމުތަކުގެ ތަރައްޤީއަށްޓަކައެވެ. އޭޝިއާގެ ގައުމުތަކުން މަސްވެރިކަން ތަރައްޤީކޮށް ސިޔާސަތަކުން އެއްބާރުލުން ގެންގުޅުން ދެކުނުއޭޝިއާގެ ސަރަހައްދުގެ ތަރައްޤީއަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށް އިންޑިއާ ކަނޑުގެ ހުރިހާ ގައުމުތަކުން ގުޅިގެންނެވެ. މިކަމުގައި ތަކެތި މަސްވެރިކަމާއި ގުޅޭ އަސާސީ ކަންތައްތަކެވެ. އަދި މިކަމުގެ ސިޔާސަތު ހަރުދަނާކުރުން މުހިއްމު ސަރަހައްދެވެ. އެގޮތުން ސަރަހައްދުގެ ގައުމުތަކުގެ މެދުގައި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގުޅުން ހަރުދަނާކޮށް ސިޔާސީ ގޮތުން ފުރިހަމަކޮށް އެކުގައި ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން ނިޒާމު ގުޅޭ އާއި އެ ގައުމުތަކުގެ އެއްބާރުލުމާއި މަސްވެރި ދުނިޔޭގެ މުއާމަލާތްތަކުގެ ބަރުވެރިކަން ދުއްވުމުގެ ކުރިއަރުވުން ކުރިއަށް މަސައްކަތްކުރުމުގެ ދާއިރާ ގުޅޭ އަސާސީ ކަންތައްތަކެވެ.

11\. ވަސީލަތް ބަޔާން ކުރެވުނު ކަންތައްތައް ހިމާޔަތާއި ބޭނުންކުރުމާއި ކުރިއެރުވުމަށް ދުނިޔޭގެ އަމިއްލަ އިސްނަގައިގެން ކުރި ދާއިރާއިން ތަރައްޤީގެ ހަމަ ތަޖުރިބާތަކުގެ މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅައިދޭ ދާއިރާގެ މުހިއްމު ދާއިރާގެ މުހިންމު ގޮތުގައި މަސައްކަތް ކުރުމުގެ ދުނިޔޭގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ކުރިއެރުވުމަށް. އިންސާނުންގެ ވަސީލަތް ބަހައްޓާ ކުރިއަރުވަމުން މަސްވެރިކަމުގެ ހިސާބުން ދުރުގެ ދުނިޔޭގެ ކަންކަމުގައި ބޭނުންކުރަމުން ގެންދަމެވެ. މިއަދު އަމިއްލަ ދާއިރާގައި ދުނިޔޭގެ ތަރައްޤީ ކުރަމުންދާ ދާއިރާތައް ހިމެނޭ މަސައްކަތާއި ކުރިއެރުން ތަރައްޤީކުރާ ގައުމުތަކާއި ވިޔަފާރިއާއި މަސްވެރިކަމުގެ ދާއިރާއިން ބަދަލުވެގެން ވަރަށް މުހިއްމު ކަރުދާހެކެވެ. މަސައްކަތްތަކުގެ ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ހާއްސަ ކޮށް ވިސްނުމެއް ދީ ކުރިއަށް ގެންދިއުމެވެ.

12\. މިހާރު ދުނިޔޭގެ ކުރިއަށް އަންނަ ޒަމާނުގައި ސަރަހައްދީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ އަހަރެމެން މި މަސައްކަތުގެ ތެރެއިން ފާހަގަކޮށް ކުރިއަށް އަދި ދުނިޔޭގެ ސިޔާސަތު ކުރިއަރުވާ ގައުމުތަކާއި ހަމަ ފުރުޞަތު މަސައްކަތަށް މި މަސައްކަތް ދުނިޔޭގެ ހިންގުން އަހަރުމެން ހަރަކާތްތެރިވެ ވޭތުވެދިޔަ ގޮތަށް ހަމަހަމަ ހެޔޮ ނަތީޖާ ނެރެވޭނެ. އިންޑިއާ ކަނޑުގެ ސަރަހައްދުގެ މަސްވެރިކަމުގެ ކޮމިޝަނާއި އަދި އެކަނޑުގެ ސަރަހައްދުގެ ގައުމުތަކުގެ ތަރައްޤީގެ ގުޅުމަށް ބަދަހި ކުރުމުގެ އަހަރެމެން ފުރުސަތުތަކާއި ގައުމުތަކުގެ އެކުވެރިކަން އާލާކުރުން ކުރިއަށް މަސައްކަތްތަކުގެ ތަރައްޤީ ވެސް ހަމަހަމަ ހަރަކާތް ނެރެވޭނެ.

13 އޮކްޓޯބަރ 2001

ޗެންނާއި އިންޑިއާ